

دانشگاه امام صادق (ع)
دانشکده معارف اسلامی و اقتصاد
پایان نامه کارشناسی ارشد

عنوان:

مالکیت حاصل از تجارت در اسلام

نویسنده: منصور اعتصامی

استاد راهنما: محمد موم

استاد مشاور: مسعود درخشان، حمید بهرامی احمدی

سال تحصیلی: بهمن 1369

توصیفگر: 261 ص. : جدول . شماره بازبایی 46 الف.

واژگان کلیدی: بازرگانی / اسلام / حکومت اسلامی / مالکیت

چکیده :

هدف از این پژوهش ، بررسی مالکیت حاصل از تجارت در اسلام است. پایان نامه حاضر با استفاده از روش کتابخانه ای انجام یافته و مباحث آن در چهار فصل تنظیم شده است : فصل اول ، با عنوان عدالت مالکیت و تجارت در یک چهارچوب سعی بر آن دارد که با ارائه یک مبنای جامع که بر سه پایه اسلام و عدالت اسلامی ، مالکیت و تجارت استوار می گردد ، زمینه را برای تبیین موضوع تحقیق روشن نماید . فصل دوم ، بازرگانی در اسلام را مورد بررسی قرار می دهد ، بنابراین به مفهوم تجارت ، محدودیتهای تجاری و علت وجودی آنها در احکام ، مشخصه های اصلی تجارت و شغل واسطه گری (دلالی) می پردازد . فصل سوم ، اختصاص به بررسی تأثیرات احکام حکومتی بر مالکیت تجاری دارد. نهایتاً ، در فصل چهارم ، بازرگانی در ایران مورد نقد و بررسی قرار می گیرد و به مواردی

چون دیدگاه قانون اساسی پیرامون مسائل اقتصادی و تجارت ، نقش بازار و تجارت داخلی در توسعه اقتصادی و ... اشاره می شود.

بر اساس نتایج حاصل از تحقیق ، بازرگانی در اسلام ، از جمله فعالیت‌هایی است که مردم باید آنرا بر عهده گیرند. لکن کنترل حکومت اسلامی در تمام ابعاد این امر وجود داشته و ضوابط مربوط به آنرا تعیین می کند . این ضوابط عامل تمییز دهنده بین تجارت اسلامی و دیگر مشاغلی است که در عین نزدیکی به تجارت ، تفاوت‌های عمده ای با آن دارد ، حرفه هایی چون واسطه گری در معاملات از جمله این فعالیتها می باشد. در این بین ، باید توجه داشت که رکن اصلی و اولیه ، تبیین احکام و قوانین اسلامی پیرامون بازرگانی است. ارائه ضوابط در این شریعت مقدس از اهمیت بسیاری برخوردار است. زیرا که ندانستن و یا ناقص دانستن احکام اسلامی در ابعاد مختلف تجارت و یا پیاده شدن غلط آنها ، می تواند خطرات عظیمی را به دنبال داشته باشد. آنچه که در حال حاضر تحقیق و بررسی صاحب نظران و علمای اسلامی را می طلبد ، حرکتی جامع در جهت تبیین تفصیلی تجارت اسلامی و جایگاه آن در نظام حکومتی الهی است. زیرا که توضیح موضوعات اقتصادی از دیدگاه اسلام ، می تواند در بسیاری از موارد از انحرافها جلوگیری به عمل آورد.